

Щеголева Т. Л.,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри перекладу

Національної академії Державної прикордонної служби України

СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ В ТЕКСТАХ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ

Анотація. Стаття присвячена дослідженню способів відтворення безеквівалентних лексичних одиниць під час перекладу текстів американської преси. Автором досліджено та систематизовано поняття безеквівалентної лексики (реалій) та визначено причини їх неперекладності. Охарактеризовано зв'язок мови й культури, що впливає на формування безеквівалентних лексичних одиниць, маркованих історичною та національно-культурною специфікою. На матеріалі текстів американської преси виділено безеквівалентні лексичні одиниці, визначено способи відтворення їх семантики та структури в перекладі.

Ключові слова: безеквівалентна лексика (реалії), культурний, історичний способи перекладу, тексти американської преси.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими й практичними завданнями. Мовна картина світу формується під впливом національно-культурних та історичних чинників. На кожному етапі розвитку мови до складу лексичної системи входять одиниці, які виникають у відповідь на потреби в найменуванні предметів та об'єктів оточуючої дійсності на момент їх виникнення та є маркованими культурними традиціями, прийнятими в певному соціумі. Ці лексичні одиниці відсутні в інших мовах у зв'язку з тим, що їх вживання обмежене культурою та історією окремої країни або територіальною приналежністю. Ці лексичні одиниці називаються реаліями. Оскільки в інших мовах немає подібних лексичних одиниць, їх можна віднести до безеквівалентної лексики.

Актуальність дослідження зумовлено тим, що в умовах глобалізації зростає інтерес до вивчення мови та культури інших країн. Пошук шляхів інтерпретації семантики та відтворення лексичних одиниць, які відсутні в мові перекладу, допоможе зрозуміти стратегію аналізу і відтворення реалій мовою перекладу зі збереженням семантики і структури лексичної одиниці в оригіналі. Особливий інтерес для пошуку способів відтворення реалій становлять тексти американської преси, оскільки в газетних текстах охоплюються різні сфери життя суспільства – економіка, політика, суспільство, культура та інше, а тому вони містять безеквівалентні лексичні одиниці, типові для культури США.

Аналіз основних публікацій та досліджень. У сучасному мовознавстві неодноразово порушувалося питання про поняття «реалії» або «безеквівалентної лексики» та її класифікації: М.В. Бондар [1], А.В. Волошина [3], О.В. Гаргаєва [4], Є.В. Денежна [8], О.Г. Петришен [18], К.Ю. Подорожна [19], О.Ю. Тупиця [21] та ін.

Вперше у перекладознавстві термін «безеквівалентна лексика» вживається у роботі А.В. Федорова «Про художній переклад» [22]. Важливо зазначити, що науковець використовує цей термін не для характеристики власне лексичної одиниці

або поняття, а для позначення національно-культурної специфіки слова. С.І. Влахов та С.П. Флорін розглядають безеквівалентну лексику як одиниці лексичної системи мови, які використовуються для найменування предметів, об'єктів та явищ оточуючої дійсності, які марковані географічним середовищем, суспільно-історичним розвитком, матеріально-культурним побутом та ін. [2].

Отже, науковці визначають «безеквівалентну лексику» як одиниці мови, які виникають у результаті історичного розвитку народу, позначають явища та умови побуту, властиві культурі цього народу.

Вплив культурних факторів на мову та переклад розглядався в роботах І.О. Голубовської [5], Н.М. Кальниченко [11], В.Н. Комісаров [12], В.В. Ощепкова [16], О.І. Чердніченко [24] та ін.

Дослідження проблеми місця та поняття «реалії» в мовознавстві сприяло необхідності виявлення способів перекладу безеквівалентної лексики в умовах міжкультурної комунікації. Цьому питанню присвячені розробки Т.С. Жукової [9], Р.П. Зорівчак [10], Г.М. Кузенко [13], Ю.А. Лободи [14], О.В. Пеліна [17] та ін.

Науковці наголошують, що мова та культура становлять взаємопов'язану єдність, в умовах якої формується лексична система мови, маркована національно-культурною специфікою. Складність відтворення безеквівалентної лексики пов'язана з відсутністю у перекладача фонових знань культури оригіналу або неможливістю відтворити семантику вихідної лексеми із збереженням її смислу та структури в першоджерелі. Разом із цим досягнення еквівалентності перекладу передбачає відтворення формальної та смислової структури лексичної одиниці оригіналу. Перекладач як посередник між культурами повинен володіти не лише знаннями іноземної мови, а й фоновими знаннями історії та культури, у яких виникла реалія.

Виокремлення не вирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячено означену статтю. Незважаючи на велику кількість досліджень, присвячених семантиці, класифікаціям та способам відтворення безеквівалентної лексики в перекладі, універсальних засобів передачі лексичної одиниці, маркованої історичною або національно-культурною складовою, не віднайдено. Тим не менш, в умовах міжкультурної комунікації виникає потреба у систематизації способів перекладу безеквівалентної лексики. Аналіз способів відтворення безеквівалентної лексики в текстах американських газет, в яких, як вже зазначалося, реалії представлені найбільш широко, дозволить відслідкувати тенденцію застосування різних способів перекладу безеквівалентної лексики, а саме власних назв, географічних реалій, предметів матеріально-духовної культури, що стане цінним внеском у перекладацькі практики і допоможе краще зрозуміти іншомовну історію та культуру.

Метою проведення даного дослідження є виявлення способів перекладу безеквівалентної лексики в текстах американської преси.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Належність лексики до безеквівалентної зумовлена двома факторами. По-перше, це відсутність у мові перекладу відповідної лексичної одиниці на момент відтворення її в мові іншої культури; по-друге, це повна відсутність будь-яких лексичних одиниць на позначення іншомовного поняття у зв'язку з тим, що в мові іншої культури не відомі предмети або об'єкти, позначені цієї лексемою в мові оригіналу. Повна відсутність будь-якої лексики в мові перекладу типова для історичних реалій. С.І. Влахів серед труднощів перекладу виділяє ще необхідність передати колорит або конотації, які містяться в семантиці лексичної одиниці [2, с. 89].

Отже, сутність перекладу безеквівалентної лексики полягає у збереженні смислового значення одиниці оригіналу зі збереженням її національно-культурного та історичного колориту.

Відмінності у культурних традиціях різних народів – це основна перепона у відтворенні безеквівалентної лексики. Серед основних способів відтворення безеквівалентної лексики прийнято виділяти: 1) транскрибування, яке передбачає відтворення реалії зі збереженням фонетичної структури одиниці оригіналу або з максимальним наближенням до неї; 2) еквівалент, тобто переклад безеквівалентної лексики відповідною лексичною одиницею в мові перекладу, яка передає семантику одиниці оригіналу; 3) описовий переклад, який базується на пошукові описового звороту, завдяки якому передається значення реалії шляхом опису властивостей, якостей предмета, який вона позначає; 4) якщо реалією виступає фразеологізм, застосовується переклад за допомогою фразеологічного аналогу, тобто рівноцінної заміни фразеологізму в мові перекладу [13]. Розглянемо, як ці способи та інші виявлені способи перекладу застосовуються на практиці.

Безеквівалентна лексика в текстах американської преси позначає різні предмети та об'єкти матеріальної і духовної культури мешканців США. Серед цих найменувань можна виділити побутові реалії, які йменують назви їжі та напоїв, одягу. До безеквівалентної лексики в американській пресі належать власні назви географічних реалій, назви політичних партій та рухів, територіальні діалекти тощо, наприклад: *And other advanced economies – such as Canada, Australia, Norway – face headwinds from low commodity prices* [28]. – *Інші розвинені країни, наприклад, Канада, Австралія і Норвегія, зіткнулися з труднощами через низькі ціни на сировину* [15]. В цьому прикладі вжито ряд географічних реалій на позначення країн *Canada, Australia, Norway*. Географічні та топонімічні власні назви, як правило, перекладаються транскрибуванням *Канада, Австралія і Норвегія*.

До безеквівалентних лексичних одиниць належать найменування різних економічних, політичних, соціальних та інших організацій, наприклад: *NEW YORK – The International Monetary Fund and others have recently revised downward their forecasts for global growth – yet again* [28]. – *НЬЮ-Йорк – Міжнародний валютний фонд (і не тільки він) недавно переглянув у бік зниження прогнози глобального економічного зростання – причому в черговий раз* [15]. У цьому прикладі застосовано безеквівалентну лексичну одиницю на позначення міжнародної економічної організації *International Monetary Fund*. Її відтво-

рено за допомогою еквіваленту *Міжнародний валютний фонд* в українській мові. Як бачимо, в перекладі не тільки точно відтворено смисл лексичної одиниці в оригіналі, а й збережено її структуру.

Найменування організацій міжнародного масштабу можуть перекладатися транскрибуванням, наприклад: *When I became Supreme Allied Commander Europe (SACEUR) and commander of the U.S. European Command in May 2013, there was discussion in certain circles about the utility of NATO* [29]. – *Коли в травні 2013 року я став верховним головнокомандувачем З'єднаних озброєних сил НАТО в Європі і главою європейського командування озброєних сил США, в певних кругах велися дискусії про практичну цінність НАТО* [23]. В цьому реченні вжито військово-політичну реалію на позначення військового об'єднання ряду європейських та північно-американських країн. Безеквівалентна одиниця вжита у формі аббревіатури, яка збережена в перекладі.

Якщо безеквівалентна лексична одиниця має складну структуру, може застосовуватись еквівалентний переклад, наприклад: *In terms of direct benefit to the United States, the European Union is our largest trading partner, comprising more than \$698 billion in annual trade* [29]. – *Що стосується безпосередньої вигоди для США, Європейський Союз є нашим найбільшим торговим партнером, і об'єми нашої торгівлі щорічно складають більше 698 мільярдів доларів* [23]. Поняття *European Union* виникло в 1992 році, коли 28 європейських держав об'єдналися в економічну і політичну спільноту, метою якої є європейська інтеграція. В перекладі вжито еквівалентний переклад. Можливим варіантом перекладу може бути *Євросоюз*, де *Євро* – це аббревіатура від прикметника *європейський*, яка передає значення приналежності до певної країни.

У текстах американської преси, присвячених економіці і політиці, вживаються найменування одиниць вимірювання, які належать до безеквівалентних лексичних одиниць, оскільки в кожній країні прийнята своя шкала вимірювання речовин, наприклад: *With oil bouncing close to \$45 a barrel, an industry that has been shaving costs to stay competitive is ready for signs of stability at a price level less than half of 2014's average* [26]. – *При ціні на нафту, близькій до \$45 за баррель, промисловість скорочувала витрати, щоб залишатися конкурентоздатною, і зараз готова до стабільності на рівні цін, які складають менше половини середніх показників 2014 року* [6]. В цьому прикладі вжито безеквівалентну лексичну одиницю *barrel*. Ця лексема позначає одиницю вимірювання обсягу нафти, прийняту в США. Зауважимо, що на українському ринку нафти обсяг нафти вимірюється тонами. В перекладі застосовано транскрибування. Українському читачеві може бути незрозуміла реалія *баррель*, тому доцільно було б дати пояснення у дужках, наприклад, «кожен барель дорівнює 158,988 ліграм».

При відтворенні безеквівалентних лексичних словосполучень можливим є використання трансформацій, наприклад: *Meanwhile, tests are continuing on the advanced S-350 Vityaz system, which will eventually replace the existing S-300PS air defense batteries* [25]. – *Одночасно продовжуються випробування сучасного комплексу С-350 «Витязь», який з часом прийде на зміну системам ППО С-300ПС* [7]. У наведеному фрагменті безеквівалентною лексичною одиницею виступає словосполучення *S-350 Vityaz system*. Йдеться про зенітно-ракетний комплекс, який було створено в Росії в 2007 році. Оскільки ця реалія представляє найменування військової техніки, яка належить

іншій країні, якщо не знати історію створення цієї установки, можна допустити помилки в інтерпретації. Зокрема, лексема *Vityaz* може бути інтерпретована у значенні «хоробрий воїн, герой, багатир; людина, яка відзначається героїчними справами», як зазначається в «Сучасному тлумачному словнику української мови» [20]. Для відтворення наведеної безеквівалентної одиниці застосовано трансформацію конкретизації. Зокрема, лексема *system* в оригіналі має значення «a group of related parts that work together as a whole for a particular purpose; an organized set of ideas, methods, or ways of working» [27]. Отже, термін «system/система» має значення «групи взаємопов'язаних предметів». У перекладі цей термін конкретизовано як «комплекс», що зберігає значення одиниці оригіналу. Також застосовано трансформацію перестановки для відтворення буквено-цифрової абрєвіатури *S-350*. В оригіналі абрєвіатура займає ініціальну позицію перед власною назвою, що є типовим для англійської мови. В перекладі її використано після іменника *комплекс*. До власної назви *Vityaz* застосовано спосіб перекладу транслітерації – *Витязь*.

У текстах американської преси застосовуються безеквівалентні лексичні одиниці, які позначають певні значущі події історії, наприклад, *Looking at NATO's recent history, it is also important to note that an Article V, or collective defense, declaration has been made only once in the 67-year history of the alliance: in support of the United States after the attacks of Sept. 11, 2001* [29]. – *Озираючись на недавню історію НАТО, важливо відзначити, що до Статті 5, що стосується колективної оборони, вдалися всього один раз за 67-річну історію альянсу: це було зроблено в підтримку США після терактів 11 вересня 2001 року* [23]. В цьому прикладі бачимо безеквівалентну одиницю у формі словосполучення *the attacks of Sept. 11, 2001*. З історії США відомо, що 11 вересня 2001 року за допомогою пілотованих літаків був здійснений терористичний напад на Всесвітній торговий центр і Пентагон. У перекладі застосовано трансформацію конкретизації при відтворенні лексеми *attacks* як *теракти*, з метою підкреслити, що йдеться не про військову операцію, а злочинний напад, вчинений терористами.

До безеквівалентних лексичних одиниць у текстах американської преси належать фразеологізми, наприклад: *Additionally, Europe was caught in a vicious cycle of violence where, from the Franco-Prussian wars to WWI and then WWII, the results of one war fed directly into the casus belli for the next* [29]. – *Крім того, Європа потрапила в порочний круг жорстокості, де починаючи з франко-пруських, а потім Першої і Другої світових воєн підсумки однієї війни ставали мотивом для початку наступної* [23]. Фразеологізм *a vicious cycle* відтворено за допомогою українського еквіваленту *порочний круг*. Семантику і структуру вихідної одиниці збережено. Фразеологізм має значення *ситуація, яка призводить до негативних наслідків*.

Як безеквівалентні одиниці в текстах американської преси, фразеологізми можуть походити з міфології, історії тощо, що становить складність для їх відтворення, наприклад: *Europe rose from the ashes of destruction to now boast the highest gross domestic product of any continent* [29]. – *Європа зуміла відродитися з руйнувань, і зараз вона вже може похвалитися найвищими показниками ВВП у порівнянні з іншими континентами* [23]. У цьому реченні бачимо вживання фразеологізму *rose from the ashes*. Цей фразеологізм бере початок з міфології, а саме з легенди про казкового птаха фенікса, який в день смерті згорає у вогні й відроджується з попелу. Розуміючи сутність цієї іс-

торії, фразеологізм перекладено за допомогою трансформації опущення та описового перекладу. Використане в українському реченні дієслово *відродитися* описово передає процес та результат подій, які сталися з Європою. Трансформація опущення спостерігається у відтворенні складної структури в оригіналі «дієслово + іменник» лише дієсловом у перекладі.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. Підсумовуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що в текстах американської преси вживаються безеквівалентні лексичні одиниці на позначення географічних і топонімічних реалій, назви країн, політичних організацій, військової техніки та ін. Аналіз свідчить, що при відтворенні географічних реалій застосовується спосіб транскрибування. При відтворенні назв організацій, які, як правило, мають складну структуру, типовим є використання еквівалентного перекладу, але якщо назва вживається у формі абрєвіатури, то вірогідним є метод транскрибування. Описовий переклад застосовано у випадку відтворення лексичної одиниці, яка характеризується історичною специфікою, тобто образно описує події, які відбувалися в США. У випадку, якщо не вдається підібрати або відтворити безеквівалентну лексичну одиницю, застосовуються трансформації. Дослідження показало, що використовуються трансформації конкретизації, перестановки та опущення. Ці трансформації дозволяють перекладачеві передати значення лексеми із збереженням її змістовної форми.

Подальший інтерес для дослідження представляє дослідження історичних та культурних складових семантики безеквівалентної лексики та їх відтворення в перекладі.

Література:

1. Бондар М.В. Класифікація національно-маркованих одиниць / М.В. Бондар // Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету. – Філологія, педагогіка, психологія. – 2015. – Вип. 30. – С. 31–36.
2. Влахов С.И. Непереводимое в переводе: монографія / С.И. Влахов, С.П. Флорин – М.: Высшая школа, 1986. – 384 с.
3. Волошина А.В. Безеквівалентна і фонова лексика у східнослов'янських мовах: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.17 / Кіровоградський держ. педагогічний ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2001. – 195 с.
4. Гаргаєва О.В. Проблема класифікації безеквівалентної лексики у сучасному мовознавстві / О.В. Гаргаєва // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». – Серія «Філологічна». – 2015. – Вип. 53. – С. 52–54.
5. Голубовська І.О. Етнічні особливості мовних картин світу: Монографія. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Логос, 2004. – 284 с.
6. Девід Виз. Bloomberg назвал магическую цену на нефть для отрасли начала восстановления. – [Електронний ресурс] / Девід Виз. – Режим доступу: <http://inosmi.ru/economic/20160429/236359538.html>.
7. Дэйв Маджумдар. Смертоносный ЗРК С-500: готов к войне на высоте 200 километров. – [Електронний ресурс] / Дейв Маджумдар. – Режим доступу: <http://inosmi.ru/military/20160504/236391545.html>.
8. Денежна Е.В. Відтворення культурних концептів у перекладі / Е.В. Денежна // Наукові записки. – Серія «Філологічні науки». – Вип. 95 (1). – С. 495–498.
9. Жукова Т.С. Проблеми перекладу безеквівалентної лексики та українських реалій англійською мовою. – [Електронний ресурс] / Т.С. Жукова. – Режим доступу: http://confcontact.com/2013_04_17/16_Zukova.htm#.
10. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад / Р.П. Зорівчак. – Львів: Вид-во при Львів. держ. ун-ті, 1989. – 215 с.
11. Кальниченко Н.М. Вплив чинників культури на переклад. –

- [Електронний ресурс] / Н.М. Кальниченко. – Режим доступу: <http://studentam.net.ua/content/view/8844/97/>.
12. Комиссаров В.Н. Культурно-этнографическая концепция перевода / В.Н. Комиссаров // Картина мира: лексикон и текст (на материале английского языка) // Сб. науч. тр. / МГЛУ. – Вып. 376. – М., 1991. – 213 с.
  13. Кузенко Г.М. Особливості перекладу безеквівалентної лексики. – [Електронний ресурс] / Г.М. Кузенко, А.І. Куц. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/14_ENXXI_2014/Philologia/6_169219.doc.htm.
  14. Лобода Ю.А. Збереження прагматичного потенціалу топонімічних та історичних реалій англословного політичного дискурсу в українських перекладах / Ю.А. Лобода. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Lingv/2011/Loboda%20204-209.pdf.
  15. Нуриэль Рубини. Дым мирового экономического роста. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://inosmi.ru/economic/20160503/236387348.html>.
  16. Ощепкова В.В. Язык и культура Великобритании, США, Канады, Австралии, Новой Зеландии / В.В. Ощепкова. – М.-СПб.: ГЛОССА / КАРО, 2004. – 336 с.
  17. Пеліна О.В. Поняття «реалія» в перекладознавчому аналізі (на матеріалі перекладу українських ідеонімів і прагматонімів англійською мовою) / О.В. Пеліна // Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського. Лінгвістичні науки. – 2013. – № 16. – С. 181–186.
  18. Петришин О.Г. Поняття «реалія» як складова частина безеквівалентної лексики / О.Г. Петришин // Мова і культура. – 2013. – Вип. 16. – Т. 1. – С. 406–410.
  19. Подорожна К.Ю. Місце реалій у системі безеквівалентної лексики / К.Ю. Подорожна // Науковий вісник Чернівецького університету. Германська філологія. – 2014. – Вип. 692–693. – С. 174–178.
  20. Словник української мови: в 11 томах / [А.П. Білоштан, М.Ф. Бойко, В.П. Градова, Г.М. Колесник, О.П. Петровська, Л.А. Юрчук]. – 1971. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sum.in.ua/>.
  21. Тупиця О.Ю. Безеквівалентна лексика: проблеми визначення / О.Ю. Тупиця, Л.В. Зімакова // Рідне слово в етнокультурному вимірі. Матеріали III Міжнародної науково-пр. конференції / Упор. М. Федурко та ін. – Дрогобич: Посвіт, 2011. – С. 251–259.
  22. Федоров А.В. О художественном переводе / А.В. Федоров. – Л., 1941. – 259 с.
  23. Бридлав Ф. НАТО – основа мира. – [Електронний ресурс] / Ф. Бридлав. – Режим доступу: <http://inosmi.ru/military/20160504/236388771.html>.
  24. Чередниченко О.І. Про мову і переклад / О.І. Чередниченко. – К.: Либідь, 2007. – 248 с.
  25. Dave Majumdar, Russia's Deadly S-500 Air-Defense System: Ready for War at 660,000 Feet. – [Електронний ресурс] / National Interest, USA. – Режим доступу: <http://www.nationalinterest.org/blog/russias-deadly-s-500-air-defense-system-ready-war-660000-16028>.
  26. David Wethe, Oil's Magic Number Becomes \$50 a Barrel for Promise of Recovery. – [Електронний ресурс] / Дэвид Виз. – Режим доступу: <http://www.bloomberg.com/news/articles/2016-04-26/oil-magic-number-becomes-50-a-barrel-for-promise-of-recovery>.
  27. Longman Dictionary of Contemporary English. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ldoceonline.com>.
  28. Nouriel Roubini, The Global Growth Funk. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.project-syndicate.org/commentary/global-growth-slowdown-factors-by-nouriel-roubini-2016-05>.
  29. Philip M. Breedlove, In a world of instability, NATO is a linchpin for peace. – [Електронний ресурс] / Philip M. Breedlove Филип Бридлав. – Режим доступу: <http://inosmi.ru/military/20160504/236388771.html>.

Щеголева Т. Л. Способы перевода безэквивалентной лексики в текстах американской прессы

Аннотация. Статья посвящена исследованию способов воссоздания безэквивалентных лексических единиц при переводе текстов американской прессы. Автором исследовано и систематизировано понятие безэквивалентной лексики (реалий), определены причины их непереводаемости. Охарактеризована связь языка и культуры, которая влияет на формирование безэквивалентных лексических единиц, маркированных исторической и национально-культурной спецификой. На материале текстов американской прессы выделены безэквивалентные лексические единицы, определены способы воспроизведения их семантики и структуры в переводе.

Ключевые слова: безэквивалентная лексика (реалии), культурный, исторический способы перевода, тексты американской прессы.

Shchegoleva T. The methods of translation of non-equivalent lexical units in texts of american press

Summary. The article is devoted to research of ways of reproduction of non-equivalent lexical units in translation of American press texts. The author researched and systematized concept non-equivalent lexical units (nationally-biased lexicon) and reasons for their untranslatability were explored. The connection of language and culture that effects on formation of non-equivalent lexical units, marked by history and national-cultural specificity was characterized. The research shows that non-equivalent lexical units belong to special vocabulary of English language marked by cultural peculiarities. They name objects of one culture, which are absent in lexical system of other culture. The problem of their reproduction in target language is stipulated by necessity to render semantic meaning and structure without losing main sense of cultural specificity put into its meaning. However, absence of direct equivalents for these units in target language make it necessary to search for new lexical units, which would denote semantic-structural peculiarities of original word or word-expression. These kinds of units are widely distributed in press, because the news articles often relate to other world countries, and usage of culturally-marked units is typical in order to render colouring of events described. Based on material of American press texts, non-equivalent lexical units were separated, and ways of reproduction of their semantics and structure in translation were determined. The analysis shows that reproduction of geographic non-equivalent units is done by transcribing. The names of organizations with complex structure are rendered by equivalent replacement in target language. The transformations of concretization, transposition and omission are used in situations, when there is no other method for reproducing the meaning of a lexical unit with preservation of semantic form.

Key words: non-equivalent lexical units (nationally-biased lexicon), cultural, historical, ways of translation, American press texts.